

רפאל ספורטה, משורר, סופר ומחנך
(1913-1983)

ששמה "מנורה וענפי זית", ובה עשרה שירים לחג. ספורטה הוציא גם קובץ שירי מבוגרים בשישה כרכים שאותם אייר בעצמו, ואלו הם: "עבדו של קיסר", "ורד בר", "לחם האלים", "בין גל ובין שמים", "ההולך נזוף מעם פני המלך" ו"אסיר עולם". הבלדה "ורד בר" הוצגה בתיאטרון "ענבל" בתחילת שנות השישים והועלתה שוב בשנת 2011. ב-2012 יצא לאור הספר "ארמון החול" בעריכת בתו, חוה כץ ספורטה, ובו לקט של שירים וסיפורים מיצירותיו. ב-1957 זכה ספורטה בפרס אשר ברש לספרות ילדים ונוער על ספרו "ארמון החול", וב-1958 זכה בפרס יציב של "דבר לילדים" לספרות ילדים.

כל הארץ דגלים דגלים

מילים: רפאל ספורטה
לחן: עמנואל עמירן (פוגצ'וב)

כָּל הָאָרֶץ דִּגְלִים דִּגְלִים
עִם רוֹקֵד גָּלִים, גָּלִים.
עִם שְׂמֵחַ, טֶפֶחַ צוֹהֵל -
חַג הַיּוֹם בְּיִשְׂרָאֵל.
מְנוּחָה וְעֶנְפֵי זֵית,
שֶׁמֶן טוֹב וְאוֹר יְהוָה -
אוֹר בְּאֶרֶץ, אוֹר בְּבֵית
וְשָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל.

נולד בקפריסין לאחר שאביו, יליד חברון ובן למשפחה ספרדית ותיקה, הוגלה לשם בידי הטורקים. ב-1924, בהיותו בן אחת-עשרה חזרה המשפחה לארץ-ישראל. ספורטה לימד בבית מדרש למורים בירושלים וכן לימד וניהל בתי ספר בתל-אביב. חיבר מאות שירי ילדים שהיו לקלאסיקה ישראלית. עם שיריו נמנים "זרת זרת לשלום" ו"אמא פה בישלה דייסה". רוב ספרי הילדים שלו: "גן גורים", "שלושה דובים בחרוזים", "דוליטל הרופא", "בית קט ועליה" (1961), "תיבה קטנה בסוף" (1964), "היה היתה לי גפן", "שלום כוכב הערב", "החתלתולה והרופא" ועוד, כתובים בחרוזים. ספורטה חיפש את השורשים והזהות המוסיקלית היהודית-הישראלית ואף-על-פי שנשען על מקורות עבריים ועל התנ"ך, הוא שאף ליצור משהו חדש ומקורי. הוא כתב שירי תפילה ובלדות, ובהם "אין זו אגדה" - ספר חג לילדי ישראל; וכן ערך אנתולוגיות של ספרי ילדים: "פרח לב הזהב", "יגאל ואניית הזהב", "דור עזוז", "ראה ועשה". עם הקמת המדינה כתב ספורטה שירים ליום העצמאות ויחד עם המלחין עמנואל עמירן הוציא חוברת